Školní vzdělávací program
pro základní vzdělávání

MOZAIKA

Předkladatel
Základní škola Mozaika, o.p.s. Rychnov nad Kněžnou
U Stadionu 1166
Rychnov nad Kněžnou
516 01

tel. 739 007 826
e-mail info@zsmozaika.info
web www.zsmozaika.info

IČO 259 18 125
IZO 000 191 817
RED-IZO 600 001 474

Ředitelka školy
Mgr. Kamila Zemanová Stieberová
tel. 603 709 174
e-mail zemoska@seznam.cz

Zřizovatel
Společnost přátel základní soukromé školy v Rychnově n. Kn.
Jugoslávská 751
Vamberk
517 54

Předseda SP ZSŠ
Jiřina Randáková
tel. 775 722 716
e-mail jirinar@seznam.cz

Školní vzdělávací program je platný od 3.9.2007

---

podpis ředitelky školy

2. Charakteristika školy

Historie školy

Škola zahájila svou činnost v roce 1992 v objektu MŠ ve Vamberku. Projekt zakladatele Společnost přátel základní soukromé školy v Rychnově nad Kněžnou byl zahájen s prvním a druhým ročníkem základní školy a opíral se o vlastní vzdělávací program. Za dobu svého působení ve Vamberku prošla škola organizačními a právními změnami a v roce 2000 se přestěhovala jako ZŠ Mozaika,o.p.s do budovy SPŠS v Rychnově nad Kněžnou.

Právní subjektivita

Škola je obecně prospěšnou společností a spadá do neziskového sektoru. Jako právnická osoba, jejímž zřizovatelem není stát ani obec, poskytuje na základě smluvního vztahu základní vzdělání za úplatu. Školu řídí ředitel, který je jmenován a zodpovídá se správní radě o.p.s.. Statutárním zástupcem školy je předseda správní rady.

Úplnost a velikost školy

Základní škola Mozaika,o.p.s. je úplná škola s devíti postupnými ročníky. Na prvním stupni se zpravidla učí 1.- 3. ročník ve spojené třídě a 4. a 5. ročník samostatně. Kapacita školy je 150 žáků. V současné době ji navštěvuje přibližně 75 žáků.

Vybavení školy

Materiální vybavení

Škola zabezpečuje dětem bezplatně základní učebnice a na prvním stupni pracovní sešity. Škola klade důraz na práci s informacemi a pestrost v nabídce možností řešení zadaných úkolů, a tím upřednostňuje jiné zdroje informací než pouhou učebnici. Z prostředků zřizovatele průběžně obnovuje knižní fond, který je součástí každodenní výuky. Běžnou součástí výuky je práce s internetem a výukovými programy.

Prostorové vybavení

Škola pracuje na dvou pracovištích. V budově SPŠS v Rychnově nad Kněžnou sídlí vedení školy a pracuje I.stupeň ZŠ. Děti mají k dispozici jedno patro přístavby bývalého učiliště, k dispozici mají šatnu a využívají tělocvičnu průmyslové školy k hodinám tělesné výchovy, ale i k volnočasovým aktivitám v rámci školní družiny.

Druhým pracovištěm je budova školy v obci Tutleky (cca 7 km od Rychnova nad Kněžnou). V budově jsou čtyři učebny, počítačová třída, posilovna, tělocvična a výdejna obědů. K odpočinku mohou žáci využívat okolí školy.

Obě pracoviště nejsou bezbariérová. Škola integruje vozíčkáře, kteří mají k dispozici schodolez.

Technické vybavení

Jednou z priorit školy je využití informačních technologií v běžném chodu školy i ve výuce. Žáci školy mají k dispozici počítačovou učebnu (11 stanic, dataprojektor, skener), kde pracují ve vyučovacích hodinách téměř všech předmětů a mohou ji využívat ke vzdělávacím účelům i ve volném čase.

Počítače mají děti k dispozici v některých třídách, učitelé ve sborovně. počítače jsou propojeny do počítačové sítě, ze které mají všichni přístup na internet. Každý učitel i žák má svůj vlastní prostor na serveru pod přístupovým heslem.

Ve sborovně je umístěna kopírka, kterou mohou využívat žáci i učitelé.

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří ředitelka školy, zástupce ředitele pro první stupeň školy, zástupce ředitele pro druhý stupeň školy, přibližně 6 dalších učitelů, vychovatelka školní družiny, případně asistenti integrovaných žáků.

Ve sboru jsou na prvním stupni pedagogové s kvalifikací speciální pedagog. Všichni vyučující na prvním stupni studují a zvyšují si kvalifikaci.

Všichni pedagogičtí pracovníci jsou zapojeni do dalšího vzdělávání. V tomto směru škola v současnosti úzce spolupracuje s o.s. Step by Step. Ve škole probíhají cykly vzdělávání pro celou sborovnu. Vzhledem k četnosti využívání výpočetní techniky ve vyučování, komunikaci s rodiči a hodnocení žáků, všichni pedagogové jsou vzděláni v práci s výpočetní technikou.

Při výběru pedagogů škola upřednostňuje tvořivý přístup, iniciativu a samostatnost, velkou míru empatie a nadšení pro práci s dětmi v daném oboru.

Dlouhodobé projekty

Škola na tvorbě nového školního programu spolupracovala ve dvouletém projektu s o.s. Step by Step, jehož se zúčastnili všichni vyučující školy i ostatní pracovníci školy.

Charakteristika žáků

Naprostou většinu žáků školy (60%) tvoří děti, které dojíždějí ze širokého okolí. Škola se jim snaží vyjít vstříc úpravou rozvrhů, včasným otevíráním budovy v ranních hodinách, možností využít školy při čekání na odjezd autobusů. Školu vyhledávají rodiče, kteří pro své děti hledají jinou cestu ke vzdělání, s jinými přístupy, než nabízí tradiční škola. Dlouholeté zkušenosti má škola s integrací žáků s poruchami učení a zdravotním postižením.

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Škola pokládá komunikaci s rodiči za jeden ze základních předpokladů dosažení osobního maxima každého žáka. Učitelé jsou rodičům k dispozici dle potřeby ke konzultacím osobním, telefonickým i e-mailovým. Základní informace získávají ze zpráv v elektronické žákovské knížce. Tyto záznamy jsou jim čtyřikrát ročně předány i písemně.

Hromadné rodičovské konzultace jsou vyhlašovány třikrát ročně. Jedenkrát za školní rok škola rodičům nabízí neformální schůzku rodičů a učitelů mimo školu, kde jsou konzultovány s rodiči plány a chystané změny ve škole. Rodiče se k nim mohou vyjádřit.

Každoročně škola pořádá „Rodičovskou sobotu", jako den otevřených dveří nejen pro rodiče, kdy v sobotu probíhá vyučování a rodiče i zájemci z řad veřejnosti se mohou přijít na práci dětí a pedagogů podívat do vyučování.

Škola pravidelně rodiče vyzývá, aby se o vyučování zajímali. Bez ohlášení se mohou výuky účastnit i se do ní zapojit.

Informace o organizaci školního roku získají rodiče z „Mozaikovníku", který na začátku září všichni obdrží.

V souladu se zákonem je ve škole zvolena školská rada, která se schází minimálně dvakrát ročně. Schvaluje předepsané dokumenty a vyjadřuje se ke strategiím školy.

Z rodičů je sestavena také správní rada obecně prospěšné společnosti, která se podílí na důležitých rozhodnutích při vedení školy, vznáší návrhy a připomínky k chodu školy, a ředitelství se jí ze své práce zodpovídá.

Servisní služby

Škola zdarma nabízí služby školní družiny, která má pevně stanovenou strukturu programu a rodiče si mohou s dětmi vybrat z nabízených aktivit.

Ve škole pracuje školní klub, který organizuje a nabízí nárazové volnočasové aktivity jako např. cyklovýlety, návštěvu bazénu, divadla, zimní pobyt na horách…. V jeho rámci jsou nabízeny pravidelné zájmové kroužky (např. keramický, dramatický, floorbal, taneční chvilky apod.), které se dle zájmů dětí každý rok mírně obměňují. Tyto kroužky žáci školy navštěvují bezplatně.

Ve volném čase před odjezdem autobusu a před vyučováním mohou žáci využívat počítačovou učebnu ke zpracování zadání z vyučování, výukovým aktivitám, vyhledávání informací.

První pomoc dětem, které si zapomněly doma svačinu, nabízí Bufet ve skříni.

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Zaměření školy

Motto:

Každý jsme neopakovatelnou mozaikou, kterou nám může okolí pomoci objevit, a my mu pak budeme prosvětleni sluncem barevně zářit na cestu.

SNAŽÍME SE BÝT

Moderní **školou** svými postupy ve výuce a přístupem k dětem, přizpůsobující se jejich potřebám.

Otevřenou **školou**, kde je prostor pro diskusi,vlastní názory, hledání cest a osobní iniciativy.

Zajímající **se školou** o své žáky a jejich potřeby v malém důvěrně známém kolektivu.

Aktivní školou, která nabízí a ukazuje dětem možnosti jak aktivně trávit volný čas.

Inovativní **školou,** která hledá nové cesty k dosažení osobního maxima každého žáka.

Kreativní **školou** podporující tvořivost a hledání cest jak u dětí, tak u pedagogů.

Angažovanou **školou,** která spolupracuje s okolím, městem, obcí a učí děti aktivně se stavět ke svému životu a okolí.

Výchovné a vzdělávací strategie

Absolventem Základní školy Mozaika je žák se zdravou sebedůvěrou, schopný otevřené komunikace a spolupráce, který je schopen vlastního reálného sebehodnocení, a je připraven učit se dle svých možností.

Společné postupy, formy a metody, které vedou v naší škole k rozvoji klíčových kompetencí u žáků.

KOMPETENCE K UČENÍ

vést žáky k zodpovědnosti za své učení, pomoci jim zažít úspěch a dosáhnout jejich maxima, a tím je motivovat k dalšímu učení, osvojit si různé strategie učení

- hodnotíme úspěšnost ne chyby
- slovním hodnocením motivujeme žáky a klademe důraz na úspěchy
- upřednostňujeme tvořivé postupy ve výuce
- velký důraz při zadáních klademe na samostatnost, schopnost rozhodnout se a zodpovědnost za výsledek práce
- ve výuce využíváme co největší počet zdrojů informací
- práce s internetem a vyhledávání informací jsou běžnou součástí výuky ve všech vyučovaných předmětech
- učíme žáky vlastnímu sebehodnocení a objektivnímu hodnocení práce druhých
- používáme různé způsoby hodnocení individuální i skupinové práce a vedeme žáky ke kritickému hodnocení metod a forem práce
- žáci pracují s různými kritérii hodnocení
- upřednostňujeme osvojování učiva propojeného s praktickým životem
- ve vyučování umožňujeme žákům používat podpůrné zdroje informací (pravidla, slovníky, mapy)
- ve výuce diferencujeme, pracujeme s možnostmi žáka.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU

podněcovat žáky k vlastním hledání cest a řešení problémů, vést je k schopnosti rozhodnout se a nést za svá rozhodnutí zodpovědnost

- problém vnímáme jako běžnou součást života
- pracujeme projektovými metodami různého rozsahu
- do řešení problémových situací ve škole zapojujeme školní parlament i celé shromáždění školního společenství
- připouštíme různé cesty vedoucí k cíli
- oceňujeme originalitu
- velký prostor dáváme ve výuce tvořivým aktivitám
- učíme děti prezentovat výsledky své práce co nejrozličnějšími způsoby
- děti mají často možnost vybrat si ze způsobů práce, postupu, zdroje informací, spolupracovníků.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

naučit žáky naslouchat a účinně komunikovat s okolním světem

- vedeme žáky k naslouchání
- učíme žáky různým typům prezentací už od první třídy
- pracujeme se všemi dostupnými zdroji informací
- posilujeme výuku anglického jazyka - od první třídy vyučujeme anglický jazyk povinně, na druhém stupni v každém ročníku čtyři hodiny týdně
- komunikujeme s dětmi i rodiči prostřednictvím internetu
- děti pracují ve škole od první třídy s elektronickou žákovskou knížkou a elektronickou poštou
- velký důraz klademe na práci s textem a informacemi
- každý den na prvním stupni začíná ve třídách komunitním kruhem
- v předmětu etická výchova se žáci učí základním principům smysluplné vzájemné komunikace

- běžně v hodinách pracujeme ve skupinách, kde se žáci musí domluvit, diskutovat a vhodně reagovat na vzniklé situace
- diskuse je jednou ze základních forem práce při řešení problémových úkolů v hodinách
- řešení problémů v chodu školy, které se týkají dětí, projdou celoškolní diskusí
- žáci se mohou kdykoliv kultivovaně vyjádřit k práci učitelů a vedení školy
- žáci jsou vedeni k otevřenosti a zdravé kritice
- v celoškolních projektech a projektech jednotlivých ročníků spolu komunikují a spolupracují žáci různého věku.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

naučit žáky spolupracovat v týmu a respektovat ostatní spolupracovníky

- žáci se od první třídy učí pracovat v různorodých skupinách
- vedeme žáky k soudržnosti a důvěře ve školním společenství
- podporujeme inkluzivní vzdělávání a vedeme žáky k toleranci a pomoci handicapovaným
- průběžně pracujeme se sociálními vztahy ve třídách i celé škole
- vzájemná komunikace mezi pedagogy a žáky je velice otevřená
- žáci se podílejí na vytváření všech pravidel, která se jich týkají
- vyzdvihujeme pozitivní chování
- v etické výchově i mimo ni jsou učitelé i žáci vedeni k prosociálnosti
- učíme žáky zastávat a rozlišovat různé role v týmu
- bojujeme proti šikaně a učíme děti jak se těmto situacím bránit a pomáhat druhým při bezpráví.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

vychovávat svobodné, zodpovědné a angažované občany

- vedeme žáky i učitele ke vzájemné pomoci
- společně vytváříme pravidla, na jejichž dodržování pracujeme
- zajímáme se o patologické chování dětí a otevřeně spolu s odborníky, rodiči a dětmi situace řešíme
- každoročně volíme školní parlament
- podporujeme práci školního parlamentu a podněcujeme žáky k samosprávným aktivitám
- o zásadních otázkách rozhodujeme společně, demokraticky
- udržujeme společné školní rituály posilují společenství – společné zahájení školního roku, školní Vánoce, závěrečnou školní slavnost, udělování školních cen
- vedeme žáky k aktivnímu trávení volného času nabídkou školní družiny a školního klubu
- ve vyučování a tematických projektech se zabýváme aktuálními společenskými problémy
- vedeme žáky k ekologickému chování ve škole i mimo ni.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

vést žáka k pozitivnímu vztahu ke své práci i práci druhých, dbát o svou bezpečnost a směřovat ke své pracovní budoucnosti

- všechny zadané práce mají jasný účel a smysl, se kterým jsou žáci seznámeni
- žáci jsou vedeni k dodržování vymezených pravidel a plnění si povinností a závazků
- při práci na projektech se učí samostatně pracovat s informacemi a adaptovat se na nové pracovní podmínky
- při skupinových a projektových pracích si žáci rozvíjejí praktické dovednosti, mohou uplatnit své individuální schopnosti, a tím se rozvíjí a utváří jejich profesní zaměření
- žáci jsou zapojeni do výzdoby školy, realizace výstav, prezentací pro veřejnost
- svou prací se podílejí žáci na zlepšování školního prostředí a drobné údržbě
- vedeme žáky k dodržování bezpečnostních pravidel a sebekázni při tvůrčích činnostech
- nabízíme žákům pohled na různé profese a jejich uplatnění na trhu práce prostřednictvím úřadu práce, filmových materiálů a exkurzí
- žáci pod vedením školního parlamentu pořádají akce pro veřejnost a rozhodují o způsobu využití zisku z nich
- učí se sestavovat drobné projekty a poté je realizovat.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola svým zaměřením na individuální přístup k dětem, malým počtem dětí ve třídě, způsobem hodnocení a podporou integrace vytváří příznivé podmínky pro práci dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.

Integrovaní žáci jsou vzděláváni podle individuálních vzdělávacích plánů, které jsou zpracovány speciálním pedagogem ve spolupráci s učiteli a pracovníky odborného poradenského pracoviště. S plánem jsou seznámeni rodiče. Předpokládá se úzká spolupráce s rodinou při jeho naplňování.

Žákům se specifickými vzdělávacími potřebami škola zajišťuje

- individuální diferencovaný přístup při práci v hodině
- tolerantní hodnocení odpovídající závažnosti poruchy
- individuální hodiny reedukační péče vedené speciálními pedagogy, nebo proškolenými učiteli
- na II. stupni volitelný předmět reedukace
- úzkou spolupráci s rodinou při řešení problémů z poruchy vyplývajících
- možnost používat kompenzačních pomůcek v běžných hodinách
- spolupráci s poradenským pracovištěm, v případě potřeby společné konzultace
- tolerování osobního pracovního tempa

Žákům tělesně postiženým škola zajišťuje

- změny v učebním plánu dle doporučení odborníků
- individuální diferencovaný přístup v hodině
- tolerantní hodnocení odpovídající možnostem žáka
- práci s osobním asistentem
- práci s kolektivem třídy na přijetí a vzájemné komunikaci
- maximální využití dostupných kompenzačních pomůcek ve vyučování
- spolupráci s poradenským pracovištěm, v případě potřeby společné konzultace
- tolerování osobního pracovního tempa

Žákům se zrakovým postižením škola zajišťuje

- změny v učebním plánu dle doporučení odborníků
- individuální diferencovaný přístup v hodině
- tolerantní hodnocení odpovídající možnostem žáka
- práci s osobním asistentem
- zařazení předmětu prostorová orientace
- výuku práce s počítačem vybaveným programem nastaveným na stupeň zrakové vady
- práci s kolektivem třídy na přijetí a vzájemné komunikaci
- maximální využití dostupných kompenzačních pomůcek ve vyučování
- spolupráci s poradenským pracovištěm, v případě potřeby společné konzultace
- tolerování osobního pracovního tempa

Žákům se sociálním znevýhodněním škola zajišťuje

- pomoc při zvládnutí českého jazyka
- individuální diferencovaný přístup v hodině
- tolerantní hodnocení odpovídající možnostem žáka
- práci s kolektivem třídy na přijetí a vzájemné komunikaci
- spolupráci s rodinou, vzájemnou komunikaci
- seznámení všech dětí ve škole s kulturními odlišnostmi menšin
- prostor pro jinakost, bezpečí všech členů školního společenství
- spolupráci s odborníky a psychology dle potřeby

Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Škola svým individuálním přístupem k žákům nabízí prostor pro rozvoj mimořádně nadaným dětem. Je jim umožněn individuálně upravený postup a tempo učiva, které jim vyhovuje a odpovídá úrovni jejich dovedností a nadání. Žáci s nadáním mohou navštěvovat výuku ve vyšším ročníku. Na prvním stupni ZŠ, především ve spojených ročnících 1.-3. je velký prostor pro rychlejší posun talentovaných žáků. Učitelé v hodinách pracují diferencovaně.

Výuka anglického jazyka probíhá na II.stupni v diferencovaných skupinách podle úrovně jazykových dovedností žáka, s možností přestupu mezi skupinami, napříč celým druhým stupněm.

Pro talentované a pilné žáky na druhém stupni byl vytvořen projekt.

Školní akademie věd.

Na začátku školního roku se do ní žáci mohou trojkolovým systémem přijímání přihlásit a sami si vybrat obor (předmět), ve kterém budou celý rok pracovat a sebevzdělávat se, a konzultanta, se kterým budou spolupracovat. Výsledkem jejich celoroční práce, která má časovou dotaci minimálně jedna hodina týdně, je prezentovatelný výstup.

Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu školy aktuální problémy naší společnosti a světa. Do školního vzdělávacího programu Mozaika začleněna dvojím způsobem. Prvním z nich je začlenění do výuky ve vyučovacím předmětu, druhým celoškolní projekty ve čtyřletém cyklu.

Osobnostní a sociální výchova

Tematické okruhy členěné do tří částí

Osobnostní rozvoj ***- rozvoj schopností poznávání***
- sebepoznání a sebepojetí
- seberegulace a sebeorganizace
- psychohygiena
- kreativita

Sociální rozvoj ***- poznávání lidí***
- mezilidské vztahy
- komunikace
- kooperace a kompetice

Morální rozvoj ***- řešení problémů a rozhodování***
- hodnoty, postoje, prakt. etika

jsou obsahem vyučovacího oboru Etická výchova, který je ve škole vyučován v 1. – 9. ročníku.

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Občanská společnost

- tematický okruh je realizován na každoročním zahajovacím pobytu, kde probíhají demokratické volby do školního parlamentu s osvětlením všech základních principů demokratických voleb. Pokračuje po celý školní rok aktivní prací školního parlamentu, jehož prostřednictvím děti ovlivňují chod a dění ve škole. Součástí této práce jsou celoškolní diskusní setkání (min. dvakrát ročně).

Občan, občanská společnost a stát
Forma participace občanů v politickém životě
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Tematické okruhy jsou integrovány do vyučovacího oboru Výchova k občanství v 6. - 9. ročníku.

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLISTECH

Evropa a svět nás zajímá
Objevujeme Evropu a svět
Jsme Evropané

MULTIKULTIRNÍ VÝCHOVA

Kulturní diference
Lidské vztahy
Etnický původ
Multikultura
Princip sociálního smíru

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
Stavba mediálních sdělení
Vnímání autora mediálních sdělení
Fungování a vliv médií ve společnosti
Tvorba mediálního sdělení
Práce v realizačním týmu

ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Ekosystémy
Základní podmínky života
Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Vztah člověka k prostředí

Tato průřezová témata se všemi jejich tematickými okruhy budou realizována ve čtyřletém cyklu. V každém školním roce cyklu bude vybráno jedno téma pro zahajovací pobyt (první pracovní týden školního roku), kde bude formou projektu v celkové délce min. 18 hodin realizováno. Zbývající tři témata budou ve školním roce realizována formou minimálně jednodenních celoškolních projektů s prezentací. Tematické okruhy do kratších projektů vybrané se nesmí v cyklu opakovat, stejně tak průřezové téma vybrané pro zahajovací pobyt. Metody práce v projektech jsou různorodé a v maximální míře se využívá zážitkových metod a tvůrčích činností, exkurzí. Systém práce se obměňuje od spolupráce všech věkových skupin napříč školou, přes tvůrčí dílny dle výběru až po práci ve skupinách dle věku. Škola pro realizaci projektů oslovuje regionální odborníky v oboru.

4. UČEBNÍ PLÁN

Poznámky k učebnímu plánu II.stupně

Práce na druhém stupni, pokud to rozvrh umožňuje, probíhá v předmětových dvojblocích (90 min.), aby byl dostatečný prostor pro diskusi v hodině a tvůrčí aktivity a jejich vyhodnocení.

Vyučující se musí v dvojbloku přizpůsobit potřebám dětí (pitný režim, individuální přestávky, návštěva WC, změna činností a stylu práce apod.)

V anglickém jazyce, hudební výchově, ve vzdělávacím oboru Člověk a svět práce, výtvarné výchově a etické výchově probíhá výuka ve čtyřech skupinách, které se řídí členěním na diferencované pracovní skupiny v anglickém jazyce. Některé skupiny je možné na předměty kromě anglického jazyka slučovat.

Vzdělávací obor etická výchova vychází z průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova.

Výběr dalšího cizího jazyka se řídí zájmem dětí a rodičů.

Rámcový učební plán I. stupeň

Vzdělávací oblasti	**Vzdělávací obory**		**2. stupeň**					
			1. ročník	**2. ročník**	**3. ročník**	**4. ročník**	**5. ročník**	**Celkem**
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura		8	8	8	7	7	**38**
	Cizí jazyk (Angl. jazyk)		0	0	3	3	3	**9**
Matematika a její aplikace			4	4	4	5	5	**22**
Informační a komunikační technologie			0	0	0	0	1	**1**
Člověk a jeho svět			2	2	2	3	3	**12**
Umění a kultura	Hudební výchova		1	1	1	1	1	**12**
	Výtvarná výchova		1,5	1,5	1,5	1,5	1	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova		2	2	2	2	2	**10**
Člověk a svět práce			1	1	1	1	1	**5**
Průřezová témata			P					
Disponibilní časová dotace	volná	Angl. jazyk	1	2	0	0	1	**4**
		Inf. a kom. tech.	0	0	1	1	0	**2**
		Výtvarná vých.	0	0	0	0	0,5	**0,5**
		Etika	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	**2,5**
Týdně celkem			**21**	**22**	**24**	**25**	**26**	**118**
Celková povinná časová dotace								**118**

Poznámky k učebnímu plánu I. stupně

Vyučování na prvním stupni probíhá v blocích, které se délkou liší dle potřeb třídy ke zvládnutí zadaného úkolu. Vyučující dbá na časté střídání činností a dodržování pitného režimu dětí. Přestávky v práci upravuje individuálně dle potřeb. Nejdéle blok trvá 90 min.

Žáci prvního stupně pracují stylem programu Začít spolu a jejich činnosti v pracovním dnu se prolínají a není striktně ohraničen čas věnovaný jednotlivým předmětům.

V prvních třech dnech pracovního týdne pracují děti v kmenových třídách, plní si své cíle v základních předmětech (český jazyk, matematika, anglický jazyk) s přihlédnutím k tématu, které právě na prvním stupni probíhá uplatňují mezipředmětové vztahy a prolínání výchov do pracovních zadání. Pracují část pracovního dne v centrech aktivit.

Ve zbývajících dnech se na prvním stupni uskutečňuje společná projektová výuka na dané téma, diferencovaná dle věku a schopností žáků.

Vyučující dbají na správné poměrné zastoupení činností v jednotlivých měsících tak, aby naplnili očekávané výstupy v jednotlivých vzdělávacích oborech.

Vyučování anglického jazyka probíhá od prvního ročníku a je posíleno jednou hodinou v prvním ročníku a dvěma hodinami ve druhém ročníku s disponibilní časové dotace.

Ve třetím a čtvrtém ročníku je zařazena jedna hodina informačních a komunikačních technologií, která se prolíná s prací na projektech a na niž jsou připravovány děti průběžně od první třídy prací v běžných pracovních dnech na PC.

Předmět etická výchova, který vychází z průřezového tématu Osobností a sociální výchova je dotován půl hodinou v týdenním plánu a je součástí třídních a školních rituálů a práce v komunitním kruhu.

Rámcový učební plán II. stupeň

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory		2. stupeň				
			6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	Celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura		4	4	4	4	**16**
	Cizí jazyk (Anglický jazyk)		3	3	3	3	**12**
Matematika a její aplikace			4	4	4	4	**16**
Informační a komunikační technologie			1	0	0	0	**1**
Člověk a společnost	Dějepis		2	2	2	2	**12**
	Výchova k občanství		1	1	1	1	
Člověk a příroda	Fyzika		2	1	1	2	**24**
	Chemie		0	0	2	1	
	Přírodopis		2	2	2	1	
	Zeměpis		2	2	2	2	
Umění a kultura	Hudební výchova		1	1	1	1	**10**
	Výtvarná výchova		2	2	1	1	
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví		0	1	1	1	**11**
	Tělesná výchova		2	2	2	2	
Člověk a svět práce			1	1	1	1	**4**
Průřezová témata			P				
Disponibilní časová dotace	vázaná	Angl. jazyk - konverzace	1	1	1	1	**4**
		Další cizí jazyk	0	1	2	3	**6**
	volná	Reed., ŠAV, PnPC	1	1	1	1	**4**
		Etika	1	1	1	1	**4**
Týdně celkem			**30**	**30**	**32**	**32**	**124**
Celková povinná časová dotace							**122**

Nepovinný předmět na 2. stupni

Disponibilní časová dotace volná — Psaní na počítači (PnPC)
Reedukace (Reed.)
Školní akademie věd (ŠAV)

Disponibilní časová dotace vázaná — Anglický jazyk - konverzace

Poznámky k učebnímu plánu II.stupně

Práce na druhém stupni, pokud to rozvrh umožňuje, probíhá v předmětových dvojblocích (90 min.), aby byl dostatečný prostor pro diskusi v hodině a tvůrčí aktivity a jejich vyhodnocení.

Vyučující se musí v dvojbloku přizpůsobit potřebám dětí (pitný režim, individuální přestávky, návštěva WC, změna činností a stylu práce apod.)

V anglickém jazyce, hudební výchově, ve vzdělávacím oboru Člověk a svět práce, výtvarné výchově a etické výchově probíhá výuka ve čtyřech skupinách, které se řídí členěním na diferencované pracovní skupiny v anglickém jazyce. Některé skupiny je možné na předměty kromě anglického jazyka slučovat.

Vzdělávací obor etická výchova vychází z průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova.

Výběr dalšího cizího jazyka se řídí zájmem dětí a rodičů.

5. UČEBNÍ OSNOVY

6. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY

Pravidla pro hodnocení žáků

Hlavní zásady

Všichni vyučující v naší škole respektují společně stanovená pravidla pro hodnocení žáků, jsou pro ně závazná.

Žáci jsou na začátku školního roku (nejlépe pak na začátku každého pololetí) seznámeni s tím, v čem a proč budou v daném předmětu vzděláváni, jakým způsobem a podle jakých pravidel budou hodnoceni.

Všichni žáci a rodiče jsou na začátku školního roku s kritérii pro jednotlivé předměty seznámeni a jsou jim po celý rok k dispozici.

Metody hodnocení

Pro hodnocení žáků všech ročníků používáme slovní hodnocení, které je souhrnnou zpětnou vazbou o tom, co dítě zvládlo.

Nezohledňujeme pouze výsledky práce odpovídající výstupu v daném předmětu pro jednotlivé ročníky, ale také samotný proces práce, přístup dítěte, nasazení, zodpovědnost a motivaci ke vzdělávání se.

Slovně hodnotíme i chování.

Měřitelné práce na druhém stupni jsou hodnoceny procentuelním vyjádřením úspěšnosti. Pokud průměr měřitelných prací v pololetí nedosáhne 30% a žák není hodnocen podle individuálního vzdělávacího plánu, pak v tomto pololetí neprospěl.

Od prvního pololetí osmého ročníku žáci obdrží spolu se slovním hodnocením na vysvědčení i návrh klasifikace, kterou škola uvede při přijímacím řízení na střední školy (pokud škola neakceptuje slovní hodnocení). Vzhledem k naprosto odlišnému pohledu na žáka, při těchto dvou způsobech hodnocení, není klasifikace objektivní a zkresluje pohled na žáka.

Učitelé spolu s žáky vytvářejí žákovské portfolio, které je souhrnem jejich prací.

Na druhém i prvním stupni je možné ukládat elektronické práce do žákovského portfolia prostřednictvím el. žákovské knížky, a tím je okamžitě zpřístupnit rodičům.

Přenos informací o hodnocení žáka

Hodnocení je žákům a rodičům předkládáno	– ústně	- v hodině zpětnou vazbou - při konzultacích s rodiči
	– elektronicky	- prostřednictvím el. žákovské knížky
	– písemně	- na I. st. potřebnými zprávami od vyučujících - v I. a III. čtvrtletí výpisem z el. žákovské knížky

Pravidla pro práci s elektronickou žákovskou knížkou:

- každé dítě má vlastní přístupový kód, který je každoročně měněn
- hodnocení žákovi může vpisovat do žák. knížky vyučující daného předmětu, třídní učitel a ředitelka školy
- hodnocení ze základních předmětů (ČJ, AJ, MA) je povinen zapsat vyučující 1x měsíčně
- hodnocení z ostatních předmětů kromě výchov je povinen zapsat vyučující minimálně jedenkrát za dva měsíce a v každém čtvrtletí a je povinen prostřednictvím žákovské knížky upozornit na případné problémy žáka
- slovní hodnocení z výchov je sestavováno za pololetí a v žákovské knížce je možné zapisovat pokroky a nezdary žáků po celé pololetí dle potřeby
- v žákovské knížce si mohou rodiče prohlédnout elektronicky zpracované práce, a tím nahlédnout do žákova portfolia
- rodiče mají možnost na hodnocení žáků v el. žák. knížce ihned reagovat a odeslat reakci příslušným vyučujícím

Formy ověřování dovedností žáků

Upřednostňujeme písemné ověřování před ústním (pokud to není ve prospěch žáka).

Na závěr tematických celků žáci vypracovávají testy, o nichž jsou dostatečně dopředu informováni. Učitel předem upozorní žáky, zda výsledek testu bude součástí celkového hodnocení. Při neuspokojivém výsledku mají žáci možnost si jedenkrát test opravit.

Mezi měřitelné práce řadíme: písemné testy, diktáty, slohové práce, elektronické prezentace s předem danými kritérii, písemné vypracovaní zadání s předem danými kritérii.

Slovně hodnotíme: referáty, práci ve skupině, zapojení do projektů, úroveň samostatných či skupinových prezentací, schopnost práce s informacemi a textem, chování ve škole a na školních akcích, míru osobního nasazení s ohledem na možnosti žáka, iniciativu ve vzdělávání se, plnění si povinností.

Kritéria hodnocení

Obecná kritéria hodnocení žáků v naší škole.

- osobní pokrok a posun
- míra angažovanosti jednotlivých žáků na výsledku své práce
- komunikační dovednosti a schopnost spolupráce
- tvořivost a schopnost řešit problémové situace
- sociální dovednosti při práci

Konkrétní kritéria hodnocení žáků v jednotlivých předmětech:

- žáci jsou s nimi seznámeni na začátku školního roku a korespondují s očekávanými výstupy v ŠVP Mozaika
- při hodnocení žáků je hlavní individuální přístup k jednotlivým dětem a jejich možnostem
- žáci, kteří pracují podle individuálního vzdělávacího plánu, mají kritéria přizpůsobena tomuto plánu

Sebehodnocení

Sebehodnocení považujeme za jednu z klíčových kompetencí, kterou chceme žáky naučit. K sebehodnocení jsou žáci naší školy vedeni od první třídy. Na prvním stupni k němu dochází denně v rámci práce ve vzdělávacím programu Začít spolu, a to především ústně. Od třetího ročníku i písemně.

Na druhém stupni žáci čtyřikrát ročně zpracovávají velké písemné sebehodnocení. V hodinách jsou žáci vedeni k hodnocení svých individuálních výkonů a práce ostatních , jsou seznámeni s různými formami sebehodnocení. Vyučující v jednotlivých předmětech provádí sebehodnocení žáků na konci jednotlivých větších tematických celků vhodně zvolenou formou, nejlépe do předem připraveného formuláře.

Ověřování klíčových kompetencí

K ověřování úrovně zvládnutí klíčových kompetencí dochází na konci třetího, pátého a začátku devátého ročníku. Žáci ve speciálním projektu zadaném tak, aby se v něm musely projevit všechny klíčové kompetence, prokáží jejich zvládnutí. Do předem daných formulářů s kritérii hodnocení se výsledky jejich prací a pozorování při procesu práce zaznamenají, vyhodnotí a uloží do žákova portfolia. K jejich výsledku je přihlédnuto při zpracování výstupního hodnocení.

Autoevaluace školy

ŠVP ŠKOLNÍ DRUŽINY
při Základní škole Mozaika, o.p.s.
Rychnov nad Kněžnou

Místo činnosti:	Základní škola Mozaika, o.p.s. U Stadionu 1166 516 01 Rychnov nad Kněžnou
IZO	110 011 465
Odpovědná vychovatelka	Michaela Nezmeškalová, studentka Masarykovy univerzity v Brně

ORGANIZACE ŠKOLNÍ DRUŽINY

- provoz školní družiny je zabezpečen každý den školního vyučování
- družina začíná společným odchodem 1.- 3. třídy a vychovatelky na oběd a končí v 15.00 hod.
- kvůli nenarušování plánované činnosti jsou odchody stanoveny takto:
  po obědě – 13.00
  od 14:00 – 15.00
- na kroužky jsou děti uvolňovány dle potřeby

ŘÁD ŠKOLNÍ DRUŽINY

- Rodiče nebo jiní zákonní zástupci žáka přihlášeného k pravidelné docházce do ŠD sdělí odchody ze družiny a způsob odchodu žáka.
- Jiný odchod žáka z družiny musí rodiče oznámit telefonicky, písemně nebo osobně.
- Žák bez vědomí vychovatelky ŠD nesmí družinu opustit.
- Děti si mohou ve družině vypracovat domácí úkoly, ale pouze se svolením rodičů. Vychovatelka domácí úkoly neopravuje, může dětem pomáhat. V těchto otázkách spolupracuje s kmenovými vyučujícími.
- Děti ŠD se řídí pokyny vychovatelky a pravidly ŠD, které společně vytvořily.
- Při hrubém porušení pravidel školní družiny, hrubosti nebo případně při fyzickém napadení spolužáka, může být žák ze ŠD vyloučen.
- Při zničení či poškození věci musí žák danou věc nahradit.
- Pokud bude družina i ve dnech volna, musí rodič své dítě přihlásit. Tato přihláška je závazná. Pokud počet přihlášených dětí klesne pod 5, bude provoz ŠD zrušen.

CÍLEM PRÁCE VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ JE DOSÁHNOUT TĚCHTO DOVEDNOSTÍ

- děti efektivně a účelně využívají volný čas
- děti umí účinně relaxovat a odpočívat
- děti dbají na bezpečnost a zdraví při všech aktivitách
- děti přijímají zásady řádu (každý má svá práva a povinnosti)
- děti respektují spolužáky bez ohledu na jejich schopnosti
- děti mají zafixované hygienické návyky
- děti projevují pozitivní vztah k přírodě a okolnímu životnímu prostředí, dokáží uplatnit znalost o jeho
- ochraně

- děti dokáží ve volném čase využít zkušeností a dovedností z vyučování
- děti se aktivně sebezdokonalují
- děti udržují kladný vztah mezi spolužáky, úctu k dospělým
- děti si dokáží vybrat z nabídky volných aktivit činnost vhodnou pro rozvoj osobnosti každého jedince
- děti rozvíjejí své estetické cítění
- děti upevňují svou tělesnou zdatnost a zdravou soutěživost

PODMÍNKY NUTNÉ K DOSAŽENÍ VÝSTUPNÍCH DOVEDNOSTÍ ŠD

- vytvoření prostoru a vhodných podmínek pro rozvoj osobnosti dítěte, jeho potřeb a zájmů
- zajištění pestré nabídky činností tak, aby si každé dítě dokázalo vybrat z nabídky volných aktivních činností vhodnou pro rozvoj osobnosti každého jedince
- vlastní tvůrčí aktivity v kolektivu
- pomoc při přípravě dětí na vyučování a spolupráce s učiteli 1. stupně => pomoc při přípravě dětí na vyučování
- aktivní spolupráce s rodiči
- individuální přístup k dětem

ROZVÍJENÍ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍCH VE ŠD

1. KOMPETENCE K UČENÍ
- děti s chutí dělají zadané úkoly
- získané dovednosti dávají do souvislostí
- hledají odpovědi

2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU
- dítě chápe, že neřešení problému nevede k cíli
- nebojí se požádat o pomoc při řešení problému
- naučí se diskutovat o problému a jeho řešení

3. KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE
- vyjadřují svoje myšlenky, otázky i odpovědi
- nebojí se diskutovat se svými vrstevníky, ale i s dospělými
- nebojí se odmítnout nevhodnou nabídku

4. SOCIÁLNÍ A INTERPERSONÁLNÍ KOMPETENCE
- samostatně rozhoduje o svých činnostech
- ví, že za své činy zodpovídá a umí nést důsledky
- projevuje ohleduplnost
- respektuje druhé
- rozpozná nevhodné chování, nespravedlnost a agresivitu
- spolupracuje ve skupině a dokáže se prosadit, podřídit i přijmout kompromis

5. OBČANSKÉ KOMPETENCE
- učí se plánovat, řídit, hodnotit i odhalit nebezpečí svých nápadů
- zodpovědně přistupuje k povinnostem
- uvědomuje si práva svoje i druhých
- dbá na zdraví své i ostatních
- chová se správně k životnímu prostředí

6. KOMPETENCE K TRÁVENÍ VOLNÉHO ČASU
- ví, jak správně naplnit volný čas
- umí si vybrat zájmové činnosti podle svých dispozic
- rozvíjí své zájmy

ROZVRŽENÍ AKTIVIT ŠD

1. den: Hýbejte se kosti moje

- sportovní aktivity v tělocvičně (hry v družstvech, cviky s nářadím i bez něj, posilování kondice,protažení celého těla, jóga, relaxační cvičení, míčové hry, družinová olympiáda …)

2. den: Šikovné ručičky, společenské hračičky

- pexesiáda, Slavík Mozaika, Vánoční besídka, turnaje (Dáma, kvarteto, Černý Petr, šibenice, slovní fotbal,…), výtvarná soutěž, soutěž „Družinový šikula", „Hádej, kdo jsem", tvůrčí dílna, diskotéka, soutěž v tancích, Haloween, kvízy pro chytré hlavy, ruční výroba dle ročního období (přáníčka, cukrovinky, výzdoba družiny), hry na prostorovou orientaci, dramatické hry, obchodování, drátkování, vyšívání, výroba z korálků, výroba figurek, kreslení různými technikami…

3. den: Výpravy za dobrodružstvím, relaxace

- měsíční celodružinové etapové hry, kde děti hledají odpovědi na dané téma, s různými soutěžemi, kvízy, ručními prácemi a hrami, čtení pohádky a psaní příběhu, relaxace při hudbě, pohádce nebo jiné aktivitě, pestrá nabídka činností dle jedince, schránka důvěry (čtení vzkazů a dotazů – diskutování o nich)

4. den: V přírodě jsem rád, a pak si vyberu sám

- aktivity dle ročního období, bruslení,fotbal, sáňkování, plavání, drakiáda, krátký turistický výlet, poznávání přírody a okolí, pozorování změň, hry venku, na dopravním hřišti dle dopravních předpisů, kreslení v přírodě dle motivu nebo nálady …

5. den: Počítač – můj pomocník i kamarád

- základy práce s počítačem (využití základních funkcí, dodržování pravidel bezpečné práce s hardwarem i softwarem, ochrana dat před poškozením, ztrátou), vyhledávání informací a komunikace (práce s internetem), zpracování a využití informací (práce s textem a obrázky v textovém a grafickém editoru), angličtina na PC, volné trávení času na PC.